

ת"ד 3610/02/16 - מדינת ישראל נגד נתנאל אליהו מלכי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים
ת"ד 3610-02-16 מדינת ישראל נ' מלכי

בפני
בעניין: כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נתנאל אליהו מלכי

הנאשם

גזר דין

העבירה והעבר

הנאשם הורשע בהכרעת דין בעבירות של גרימת חבלה של ממש בתאונת דרכים בניגוד לסעיפים 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"), נהיגה ברשלנות בניגוד לסעיף 62(2) לפקודה, אי ציות לרמזור אדום בנגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961 ובנהיגה ללא פוליסת ביטוח תקפה בניגוד לסעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי, התש"ל - 1970.

ביום 20.10.15 בסמוך לשעה 21:20 בשעת החשיכה, נהג הנאשם ברכב ברחוב גולדה מאיר מכיוון כללי גבעת זאב לכיוון הצומת עם רחוב מירסקי ונכנס לצומת המרומזרת בנסיעה רצופה וכשברמזור בכיוון נסיעתו דולק אור אדום. רכבו של הנאשם התנגש בקטנוע שהגיע משמאלו בו נהג ע א (להלן: "המעורב"). מאחורי המעורב ישב על הקטנוע נוסע מר מ ש (להלן: "משה" או "הנוסע").

כתוצאה מההתנגשות הועף המעורב למרחק של כ- 20 מטרים, נחבל חבלות חמורות בראשו ובחלקי גוף נוספים פונה בטיפול נמרץ כשהוא מונשם, אושפז לתקופה ארוכה ונזקק לניתוח ולשיקום. עד היום לא שב המעורב לאיתנו והוכר כבעל נכות צמיתה של 100% הן מבחינה רפואית והן מבחינה תעסוקתית ובעל נכות משוקללת של 170%.

גם הנוסע נחבל קשות ונגרמו לו שברים ודימום תוך בטני .

הנאשם בן 26, נוהג משנת 2009 ולחובתו 7 הרשעות תעבורה קודמות ובהן אי ציות לתמרור עצור ונסיעה על מדרכה שלא לשם חצייתה. בשנת 2017 לאחר הגשת כתב האישום בתיק זה הורשע הנאשם בעבירה נוספת של אי ציות לתמרור.

אין לנאשם עבר פלילי.

תסקיר שירות המבחן

בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים. הנאשם רווק עובד כנהג קטנוע בחברת שליחויות. הוריו של הנאשם התקשו להיות מעורבים בחייו, להציב לו גבולות ולהוות עבורו דמויות מיטיבות ומכוונות ועל כן מנהל הנאשם אורח חיים עצמאי מגיל צעיר ללא מערכות תמיכה.

בפגישה הראשונה עמו סבר שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לקבל אחריות מלאה על ביצוע העבירות ודבק בגרסתו כי נסע באור ירוק. עם זאת הצר הנאשם על השלכות האירוע

והפגיעה במעורבים וביטא מודעות ראשונית לבעייתיות בהתנהלותו.

שירות המבחן התרשם כי אמנם הנאשם מבטא רצון לקיים חיים נורמטיביים, אך נראה כי הוא פועל בחוסר בשלות ובדרכים אימפולסיביות באופן המהווה גורם סיכון לחזרתיות על העבירות. עם זאת התרשם שירות המבחן כי ניהול ההליכים המשטריים והמשפטיים כנגדו חידדו עבור הנאשם גבולות המותר והאסור ומהווים גורם מרתיע.

שירות המבחן בקש לאפשר לנאשם להשתלב בסדנא בת 14 מפגשים שמטרתה מניעת רצידיביזם לאנשים שעברו עבירות תעבורתיות.

מהתסקיר המשלים עולה כי הנאשם השתתף באופן מוצלח בקבוצה הטיפולית וכיום הוא מבין לעומק את השלכות התנהגותו. הנאשם היה משתתף בולט, דומיננטי ופעיל, גילה מחויבות ורצינות, לא חשש לחשוף את חולשותיו, ביטא עצמו בכנות וראה בקבוצה מקום לתמיכה וללמידה. במהלך השתתפותו בקבוצה כתב הנאשם כתב מכתב סליחה בו הביע התנצלות על הנזק שגרם והביע רצון לפצות את הנפגעים ואף לקיים גישור.

שירות המבחן המליץ על אף חומרת המעשים לאור גילו הצעיר של הנאשם, רצונו לקיים אורח חיים תקין ונורמטיבי והחרטה שהביע כמו גם ההליך הטיפולי בו השתתף על ביצוע צו של"צ בהיקף של 160 שעות. וכן על סיווג הפסילה נוכח העובדה שהנאשם מתפרנס מנהיגותו.

עוד המליץ שירות המבחן על צו של"צ למשך שנה ובדיקת הליך של צדק מאחה עם המעורבים שנפגעו בתאונה.

הממונה על עבודות שירות מצא את הנאשם מתאים לביצוע עבודות שירות.

טיעונים לעונש

המאשימה בקשה להחמיר עם הנאשם נוכח התוצאות הקשות של התאונה. ב"כ המאשימה טען כי במעשיו פגע הנאשם בערך החברתי של בטחון הציבור ושלומו.

מאשימה טענה כי יש למקם את הנאשם ברף הגבוה של מתחם הענישה בזאת לאור הרשלנות הגבוהה של הנאשם הנובעת מכך שחצה את הצומת ברמזור אדום ולאור הפגיעות הגופניות הקשות של המעורבים.

המאשימה הפנתה לרע"פ 3764/05 וטענה כי במקרים בהם הפגיעה כתוצאה מהתאונה קשה כפסע מן המוות יש מקום להקיש מהעונש המינימאלי הקבוע בחוק בעבירות של גרם מוות ברשלנות של 6 חודשי מאסר. המאשימה טענה כי מתחם הענישה בפגיעות כה קשות מתחיל ממספר חודשי מאסר. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין אליהם אתייחס בהמשך שבהם גרמו נאשמים לפגיעות קשות והושטו עליהם מספר חודשי מאסר ופסילה של מספר שנים.

לטענת המאשימה אין לאמץ את המלצת שירות המבחן היות ומדובר בפגיעות קשות וברשלנות גבוהה אין מקום למוצע בתסקיר. לטענתה המלצת שירות המבחן אינו עולה בקנה אחד עם עקרון ההלימה שהאינטרס הציבורי במקרה זה מחייב לתת לו מעמד של בכורה

המאשימה הגישה מסמכים רפואיים עדכניים של המעורבים. מהמסמכים שהוגשו בעניינו של המעורב אהרון עפג'ין עולה כי במאי 2017 נקבעה לו על ידי המוסד לביטוח לאומי נכות לצמיתות בשיעור של 170% המשקללת נכות רפואית ואובדן כושר בגובה 100%. לפי מסמכים מיוני 2016 עולה כי הוא סובל מכאבי ראש, הפרעות שינה, חוסר תיאבון, רעשים באוזניים וכאבים בעת הלעיסה. במסמכים מספטמבר 2016 צוין כי הוא מתקשה בהבעה עצמית, לא נשאר לבד בבית ולא יוצא לבד, סובל מליקויי קשב, הפשטה ושיפוט הפרעה פרונטלית. יצוין כי גם בעת עדותו בפני הבחנתי בקשיים מהם סובל המעורב.

ב"כ הנאשם טען כי הנאשם מקבל את הכרעת בית המשפט גם אם אינו שלם אתה כיון שלטענתו הוא נסע באור ירוק. לטענתו פסקי הדין אליהם הפנתה המאשימה חמורים מהמקרה הזה כיון שהפגיעות בהם היו קשות באופן ניכר. עוד לטענתו לא הובאו מסמכים רפואיים שמוכיחים נזק פרמננטי.

ב"כ הנאשם בקש לאמץ את המלצת שירות המבחן הן בנוגע לשל"צ והן בקשר לסיווג הפסילה בשל הנסיבות החריגות והיות הנאשם מפרנס עצמו מנהיגה ב"כ הנאשם הפנה למספר פסקי דין אליהם אתייחס בהמשך שבהם הוטלו עונשים מקלים של עבודות שירות ושל"ץ.

לטענת ב"כ הנאשם מתחם הענישה נע מפסילת מינימום ועד לפסילה של שנה וגם עונש של של"צ נמצא בתוך המתחם. ב"כ הנאשם ביקש כי אם יוטל על הנאשם מאסר הוא יקבע לתקופה קצרה בעבודות שירות.

הנאשם אשר העיד בפני אמר כי הוא מקבל את הכרעת בית המשפט ומצטער על הפגיעה במעורב. לטענתו הוא המעורב סרב להיפגש עמו. הנאשם ביקש להתחשב בו בעיקר בעונש הפסילה כיון שהוא גר בגפו ועובד בנהיגה בקטנוע.

חומרת העבירה ומתחם הענישה

גרימת חבלה של ממש עקב תאונת דרכים הינה עבירה חמורה הפוגעת בערכים המוגנים של שלום הציבור ובטיחותו.

מתחם הענישה נקבע על פי מידת הרשלנות המיוחסת לנאשם וחומרת הפגיעות שנגרמו למעורבים כתוצאה מהתאונה. ברף העליון מצויים המקרים בהם מידת רשלנותו של הנאשם גבוהה וכתוצאה מהתאונה נגרמו למעורבים בה חבלות קשות וחמורות. העונש המקובל במקרים אלה כולל מאסר בפועל ופסילה של מספר שנים.

ברף התחתון מצויים המקרים בהן מידת רשלנותו של הנאשם נמוכה ואף יתכן אשם תורם של המעורבים והחבלות שנגרמו למעורבים כתוצאה מהתאונה קלות יחסית.

העונש המקובל במקרים אלה הוא פסילה שלא תפחת מפסילת המינימום בת 3 חודשים וגם צו של"ץ.

בקביעת העונש ההולם לנאשם בתוך מתחם הענישה יש לקחת בחשבון שני קריטריונים. האחד מידת מסוכנות הנאשם הנלמדת ממידת הרשלנות שלו על פי נסיבות התאונה ומעברו התעבורתי והשני מידת הפגיעה באינטרס הציבורי ושמירה על שלום הציבור הנובעת מחומרת הפגיעה שנגרמה עקב התאונה.

רכיבי הענישה המשמעותיים שהם המאסר והפסילה משתנים בהתאם למידת המסוכנות וחומרת הפגיעה כאשר העונשים מאזנים אלו את אלו. כלומר תקופת מאסר משמעותית וארוכה עשויה להתאזן עם תקופת פסילה קצרה יותר ולהיפך.

ברע"פ 2564/12 קרני נ' מדינת ישראל, מיום 24.6.12, שאוזכר על-ידי המאשימה (להלן: "**בפסק דין קרני**"), נפסק כי גם במקרים בהם נחבל אדם בתאונת דרכים ולא רק במקרה של קורבנות בנפש יש מקום לענישה של מאסר בפועל, כדברי כב' השופט (בדימ') נאור:

"בבואנו לקבוע את העונש הראוי, אין בידינו לקבל את טענותיו של בא כוח המבקש, עליהן חזר אף בטענותיו על פה, כי העבירות שבוצעו אינן מצדיקות עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. תאונות דרכים גובות קורבנות בגוף ובנפש מדי יום, וחלקה של מערכת המשפט לא יפקד מן המערכה נגד תאונות הדרכים (ראו: ע"פ 2247/10 ימיני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 12.1.2011); ע"פ 5167/05 מג'דוב נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 10.10.2005)). לענישה הולמת תפקיד חשוב לא רק במקרים בהם גורמות תאונות הדרכים לקורבנות בנפש, אלא אף במקרים בהן נגרמות חבלות ופציעות, ובפרט כאשר חבלות ופציעות אלו חמורות הן".

ככל שהפציעות חמורות יותר עד כדי פסע ביניהן לבין המוות נקבע כי יש מקום להשית מאסר בפועל אף לא בעבודות שירות כדברי כב' השופט (בדימ') מ. חשין ברע"פ 3764/05 בן זויה נ' מדינת ישראל, מיום 21.4.05, שאף הוא אוזכר על-ידי המאשימה:

"לא נמצא לי כי בית-המשפט לתעבורה סטה באופן ניכר ממדיניות הענישה המקובלת. יתר-על-כן, במקרים של גרימת חבלות אשר אך כפסע ביניהן לבין גרימת מוות, יש הצדקה להקיש מן העונש המינימאלי הקבוע במקרה של גרם מוות ברשלנות תוך שימוש ברכב - הוא עונש של שישה חודשי מאסר בפועל, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה - ולגזור עונש מאסר

בפועל. העובדה כי לעיתים הקלו בתי-המשפט המחוזיים בעונשם של עבריינים שהורשעו בגרימת חבלות וביטלו עונשי מאסר בפועל אשר נגזרו עליהם, אין בה כדי ללמד על רמת הענישה המקובלת. אדרבא, בית-משפט זה חזר והזהיר את בתי-המשפט המחוזיים לא אחת כי אל להם להקל בעונשם של עברייני תנועה."

לצורך קביעת מתחם הענישה והעונשים ההולמים בתוך המתחם, אסקור את הפסיקה, בין היתר, באמצעות בחינת פסקי הדין שאוזכרו או שהוגשו על-ידי הצדדים:

ברע"פ 8588/16 **משה נ' מדינת ישראל**, מיום 8.11.16, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש, נהיגה בקלות ראש וברשלנות, סטייה מנתיב ונהיגה במהירות בלתי סבירה. הנאשם נסע במהירות מופרזת בכביש עירוני ובעיקול סטה לנתיב הנגדי והתנגש באופנוע. כתוצאה מהתאונה נזקקה רוכבת האופנוע לאשפוז, לניתוח ולמעקב אורטופדי. בית המשפט לתעבורה קבע כי דרגת רשלנותו של הנאשם גבוהה בשל המהירות הגבוהה בה נסע. שירות המבחן התרשם שהנאשם הינו נורמטיבי ודאג לשלום הנפגעת עם זאת הגדירו כאחד שנוטה לפעול ללא שיקול דעת מעמיק. בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילה למשך 36 חודשים, 6 חודשי פסילה על תנאי למשך 3 שנים, 7 חודשי מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. הערעורים על העונש נדחו.

ברע"פ 7195/15 **טססלי נ' מדינת ישראל**, מיום 29.10.15, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונה בעבירות של נהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש. הנאשם פגע בהולכת רגל כבת 30 שחצתה את הכביש בסמוך למעבר חציה. כתוצאה מהתאונה נגרמו לה אמנזיה וחתך בקרקפת, שבר בזיז, שבר בסקרום ושברים מרוסקים באגן. בשל העובדה שבית המשפט קבע שלנפגעת רשלנות תורמת לקרות התאונה כיון שלא חצתה את הכביש במעבר החציה תוך כדי שיחה בטלפון הנייד, נגזרו על הנאשם, בעל עבר תעבורתי קל, עונשים מקלים של 3 חודשי פסילה, 3 חודשי פסילה על תנאי וקנס בסך 1,800 ₪.

ברע"פ 458/15 **מחבוש נ' מדינת ישראל**, מיום 22.1.15, שאוזכר על-ידי ב"כ המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של נהיגה ברשלנות, סטייה לשול הימני והתנגשות ברכב שעמד במקום. כתוצאה מהתאונה נהג הרכב הפרטי נפגע קשה באופן שהצריך בין היתר קטיעת כף רגלו, נוסעים נוספים נחבלו וכלי הרכב ניזוקו. נקבע כי הנאשם התרשל בדרגה גבוהה. עברו של הנאשם היה מקל. בית המשפט לתעבורה קבע מתחם ענישה של מאסר בעבודות שירות עד 12 חודשי מאסר בפועל ו-3 עד 8 שנות פסילה. על הנאשם נגזרו 8 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, פסילה למשך 3 שנים וקנס. בערעור הנאשם לבית המשפט המחוזי הופחת עונש המאסר שהופחתו ל-4 חודשים לריצוי בפועל. עיקר טענת הנאשם בערעור לבית המשפט העליון הייתה כי התאונה נגרמה מסיבה שאינה נראית לעין ולא נמצאת ברף רשלנות גבוהה. הבקשה נדחתה.

ברע"פ 3616/13 **רז נ' מדינת ישראל**, מיום 4.6.13, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה, נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש לשני הולכי רגל. לאחד הנפגעים נגרמה חבלת ראש קשה פנים גולגלתית בגינה נקבעה לו נכות בשיעור 75% לצמיתות. הנאשם אשר עברו התעבורתי ביחס לוותק נהיגתו הקצר היה מכביד נמלט מהארץ במהלך משפט. על הנאשם הושתו

12 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל למשך 5 שנים וקנס בסך 5,000 ₪.

ברע"פ 7257/12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל, מיום 18.10.12, שהגישה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בקלות ראש על מעבר חציה. על פי הנסיבות לא אפשר הנאשם להולכת רגל להשלים חציית מעבר חציה בבטחה. כתוצאה מהתאונה נגרמה להולכת הרגל פגיעה רב מערכתית קוגניטיבית ופיסית. בחודשים הראשונים לפציעתה הייתה הולכת הרגל מורדמת ומונשמת ורק לאחר שיקום ממושך במחלקה הסיעודית שבה לביתה. להולכת הרגל נקבעה נכות צמיתה בשיעור של 100% ונכות תפקודית בשיעור של 175% והיא נזקקת לעזרה צמודה בכל תפקוד יומיומי.

שירות המבחן התרשם כי מדובר בנאשם נורמטיבי והמליץ על מאסר בעבודות שירות. בית המשפט התייחס לרשלנות החמורה של הנאשם ולפגיעה הקשה ביותר בהולכת הרגל וגזר על הנאשם מאסר של 6 חודשים בפועל, 6 שנות פסילה ומאסר מותנה של 6 חודשים.

בפסק דין קרני שאוזכר על-ידי המאשימה, חצה הנאשם צומת ברמזור אדום בהיותו נוהג באוטובוס ופגע באם ובתה שנסעו ברכב שחצה את הצומת באור ירוק וגרם לחבלות קשות בשתייהן שהצריכו ניתוחים ושיקום. הנפגעות לא שבו לאיתן. הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות של אי ציות לרמזור אדום, נהיגה רשלנית, גרימת נזק וגרימת חבלה של ממש. לנאשם עבר תעבורתי דל ונסיבותיו האישיות מורכבות. שירות המבחן בתסקיר חיובי המליץ על הטלת צו של"צ. על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילת רישיון ל- 24 חודשים ופסילה על תנאי. המאשימה והנאשם ערערו על העונש. בית המשפט המחוזי החמיר את העונש וקבע שהמאסר ירוצה בפועל מאחורי סורג ובריה וכי פסילת הרישיון תוארך למשך 40 חודשים. לאחר שמיעת הערעור בבית המשפט העליון וכיוון שבית המשפט המחוזי החמיר את העונש בשל עובדות שלא אמורות היו להיות לפניו מחמת ההסדר (משך הזמן בו דלק הרמזור האדום והמהירות בה נהג הנאשם) הוקל העונש ל- 3 חודשי מאסר בפועל. יתר העונשים ללא שינוי.

ברע"פ 3764/05 בן זויה נ' מדינת ישראל, מיום 21.4.05, שאזכרה המאשימה, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשמת שהורשעה בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה ונהיגה בקלות ראש. הנאשמת לא אפשרה לילד בן 6 שחצה ביחד עם אמו את מעבר החציה להשלים את החציה, עקפה מימין שני כלי רכב שעמדו בשני הנתיבים שלשמאלה, פגעה בילד וגרמה לו חבלת ראש חמורה ממנה השתקם רק לאחר 3 שנים. על הנאשמת הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 3 חודשי מאסר על תנאי ו- 5 שנות פסילה בפועל.

בעפ"ת (י-ם) 5259-09-17 גבר נ' מדינת ישראל, מיום 12.8.18 (להלן: "פס"ד גבר"), נדון ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של סטייה מנתיב, נהיגה בקלות ראש, גרימת נזק, גרימת חבלה של ממש, נהיגה במהירות בלתי סבירה וחוסר שליטה ברכב. כתוצאה מהתאונה נפגע הולך רגל באופן קשה, רגלו נקטעה נגרמו לו פגיעות נוספות והוא נעזר בכיסא גלגלים. בבית המשפט לתעבורה הושתו על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל מחציתם בעבודות שירות ומחציתם מאחורי סורג ובריה, פסילה למשך שנתיים, פיצוי למתלונן בסך 30,000 ₪, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. בית המשפט קבע כי רשלנות הנאשם גבוהה. התסקיר בעניינו של הנאשם היה חיובי ועברו התעבורתי לא מכביד. בית המשפט המחוזי קבע שצדק בית המשפט בכך שלא הסתפק בשל"צ אך יחד עם זאת קבע כי בנסיבות העניין ניתן

להסתפק בעונש מאסר בעבודות שירות. בית המשפט הקל בעונשו של הנאשם וקבע כי עונש המאסר כולו בן 6 חודשים יבוצע בעבודות שירות.

בעפ"ת (מרכז) 30028-12-15 **ברכה נ' מדינת ישראל**, מיום 30.1.17, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של אי שמירת מרחק, נהיגה בחוסר זהירות וגרימת חבלה של ממש. הנאשם שנהג במשאית אחרי משאית אחרת, התנגש בה וגרם לפגיעה קשה בנוסע שישב לצדו. רגלו של הנוסע נקטעה ונגרמו לו חבלות נוספות. בעקבות התאונה נגרמה למערער, בעל נסיבות אישיות מיוחדות ומורכבות טראומה ונכות. על הנאשם נגזרו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, פסילה למשך 4 שנים ומאסר על תנאי למשך 10 חודשים.

היות והנאשם הורשע בעבירה של גרימת נזק להבדיל מעבירה של נהיגה בקלות ראש, הערעור התקבל במובן זה שבית המשפט ביטל את רכיב עבודות השירות והטיל במקומן צו של"צ בהיקף של 400 שעות, הפסילה קוצרה ל- 11 חודשים והושת צו מבחן. יתר העונשים נותרו על כנם.

בעפ"ת (ת"א) 24519-02-15 **מוטולה נ' מדינת ישראל**, מיום 12.3.15, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של אי ציות לתמרור עצור וגרימת תאונת דרכים בה נחבל רוכב אופנוע חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נכרתה רגלו של רוכב האופנוע ונגרמו לו שברים נוספים. כיוון שנקבע כי רשלנותו של הנאשם לא הייתה גבוהה היות ועצר מספר פעמים לפני התמרור נגזרו עליו מאסר בפועל למשך 3 חודשים לריצוי בעבודות שירות, פסילה למשך 11 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. נוכח עברו המקל יחסית של הנאשם, בוטל עונש המאסר בעבודות שירות שהוטל עליו.

בעפ"ת (ת"א) 9298-02-15 **קטנוב נ' מדינת ישראל**, מיום 12.2.15 (להלן: "פס"ד קטנוב"), שאוזכר על-די המאשימה, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש, אי שמירת מרחק ונהיגה בקלות ראש. הנאשם שנהג באוטובוס ציבורי הסיט לרגע את מבטו ופגע בכלי רכב שנסעו לפניו. כתוצאה מהתאונה נפגעו 4 מעורבים ולאחת מהן נגרמו שברים בצלעות, כשל נשימתי, פגיעת ראש ועד היום מצבה לא חזר להיות תקין. לנאשם 24 הרשעות קודמות אך אין ביניהן הרשעות בעבירות דומות. בית המשפט השית על הנאשם 6 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 5 שנים, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. בניגוד לקביעתו של בית המשפט לתעבורה קבע בית המשפט המחוזי כי אין מדובר ברשלנות רבתי אלא ברשלנות ברף הבינוני ולכן קבע כי עונש המאסר ירוצה בעבודות שירות. יתר רכיבי הענישה נותרו ללא שינוי.

בעפ"ת (מרכז) 31966-10-14 **מחבוש נ' מדינת ישראל**, מיום 30.12.14, נדון ערעור על עונשו של נאשם בעל עבר תעבורתי לא מכביד שהורשע בנהיגה ברשלנות, סטייה מנתיב נסיעה, אי שמירה על הימין, גרימת נזק וגרימת חבלה של ממש. בית המשפט קבע שרשלנותו של הנאשם הינה בדרגה גבוהה. כתוצאה מהתאונה נפצע הנאשם באופן קשה ביותר אשר הותר אותו נכה. בית המשפט לא התחשב לקולה בטענת הנאשם לפיה אף הוא סובל מטראומה כתוצאה מהתאונה והשית עליו 8 חודשי מאסר בפועל, 8 חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל ל- 3 שנים וקנס בסך 3,000 ₪. בערעור הופחת עונש המאסר בלבד ל- 4 חודשים וזאת בעיקר נוכח עברו המקל של הנאשם.

בעפ"ת (חי') 21727-08-14 **אזולאי נ' מדינת ישראל**, מיום 5.10.14, נדון ערעורו של נאשם שהורשע בגרימת תאונת דרכים בעבירות של נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש. הנאשם שנהג באוטובוס ציבורי פגע בקלנועית שנסעה לפניו כתוצאה מהסטת מבט לרגע לכיוון אחד הנוסעים שפנה אליו. כתוצאה מהתאונה נפגעו שני יושבי הקלנועית קשה. אחד מהם נפגע מוחית, אינו מתקשר עם סביבתו ואינו זוכר את בני משפחתו. על הנאשם הושתו 36 חודשי פסילה , 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 7 חודשי מאסר על תנאי, 36 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך ₪ 1,500 ופיצויים לנפגע בסך ₪ 10,000. הנאשם ערער על רכיב הפסילה. בית המשפט דחה את הערעור וקבע כי עונש הפסילה שהושת על הנאשם לא חורג מהמתחם וכי העובדה שמדובר בנהג מקצועי שפסילה תפגע בפרנסתו אינה מהווה בהכרח שיקול לקולה.

בעפ"ת (נצ') 41397-12-13 **זרחי נ' מדינת ישראל**, מיום 16.6.14, נדון ערעורו של נאשם שסטה לנתיב הנגדי וגרם לתאונת דרכים קשה בה נפצעו קשה הוא ומספר נוסעים.

העבירות בוצעו בהיות הנאשם נהג חדש, ללא הרשעות קודמות. בית המשפט קבע כי רשלנותו של הנאשם לא הייתה גבוהה אלא רגעית. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה נע בין 11 חודשי פסילה ל- 6 שנות פסילה, קנס הנע בין 500 ש"ח ל- 3000 ש"ח ופיצויים לנפגעים. על הנאשם הוטלו 120 שעות של"צ, ששה חודשי מאסר על תנאי, 4 שנות פסילה בפועל, פיצויים בסך ₪ 22,000, התחייבות וקנס. בית המשפט המחוזי קבל את הערעור לגבי תקופת הפסילה ופסל את הנאשם ל- 11 חודשים וביטל את הפיצויים.

בת"ד (י-ם) 5455-08-14 **מדינת ישראל נ' מולד**, מיום 20.12.17, הושעה הנאשמת על פי הודאתה בעבירות של נהיגה בקלות ראש, אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה , התנהגות הגורמת נזק וגרימת חבלה של ממש. הנאשמת פגעה בהולך רגל במעבר חציה גרמה לו לחבלה קשה בראש ולאיבוד הכרה. בשל עברה התעבורתי המקל הודייתה במיוחד לה ולקיחת אחריות על מעשיה נגזרו על הנאשמת מאסר בעבודות שירות למשך 21 יום, מאסר על תנאי של 3 חודשים, פסילה למשך 3 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

בת"ד (י-ם) 5996-03-15 **מדינת ישראל נ' דוברינסקי**, מיום 30.4.17, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בגרימת תאונה בעבירות של חבלה של ממש, נהיגה בקלות ראש ואי ציות לתמרור עצור. הנאשם נהג באוטובוס והתנגש באוטובוס אחר. לנסעים בשני האוטובוסים נגרמו חבלות. לשני נוסעים נגרמו חבלות קשות מאוד לאחת מהן נקטעה הרגל. גם הנאשם עצמו נחבל קשות. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה במקרים בהם הפגיעה חמורה במיוחד כפסע מן המוות מתחם הענישה כולל רכיב מאסר ופסילה ארוכה. עוד קבע בית המשפט כי העובדה שנהג באוטובוס המעורב נהג במהירות אינה מצדיקה המנעות ממאסר. על הנאשם הושתו פסילה למשך 11 חודשים, מאסר של 3 חודשים בעבודות שירות, קנס, ומאסר על תנאי.

בת"ד (י-ם) 3081-08-15 **מדינת ישראל נ' ברדוגו**, מיום 2.4.17, הורשעה נאשמת בעבירות של התנהגות הגורמת נזק, נהיגה בקלות ראש, גרימת חבלה של ממש ואי מתן זכות קדימה בפנייה שמאלה. הנאשמת פגעה ברכב אופנוע שנסע בנתיב הנגדי. כתוצאה מהתאונה נחבל רוכב האופנוע ונגרמו לו שברים שהצריכו ניתוח. לאחר התאונה השתפר מצבו של רוכב האופנוע באופן ניכר וטרם נקבעו לו אחוזי נכות. בית המשפט קבע כי כיוון שהנפגע שב לתפקוד מלא, לנוכח העדר עבר פלילי או תעבורתי לנאשמת ומכוח עקרון ההדרגתיות בענישה אין מקום להטיל על הנאשמת מאסר

בפועל. על הנאשמת הושתו צו של"צ בהיקף של 90 שעות, פסילה למשך 10 חודשים, קנס בסך 1,000 ₪, התחייבות, פסילה על תנאי וצו מבחן למשך שנה.

בת"ד (פ"ת) 3457-07-12 **מדינת ישראל נ' ליבוביץ**, מיום 28.2.17, הורשע נאשם בעבירות של אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חצייה, נהיגה בקלות ראש וגרימת חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נחבל קשה הולך הרגל, נגרמו לו שברים מרובים בפנים שגרמו לשיתוק, שברים בצלעות, ברגליים ובעמוד השדרה והוא עבר מספר ניתוחים. הולך הרגל נותר נכה עם בעיות פיזיות ונפשיות ונקבעו לו אובדן כושר השתכרות בשיעור של 100% לצמיתות ונכות רפואית בשיעור של 91%. לנאשם עבר תעבורתי מקל. על הנאשם הושתו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 24 חודשי פסילה בפועל, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

בת"ד (י-ם) 3617-07-14 **מדינת ישראל נ' בן חמו**, מיום 14.12.16, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בגרימת תאונת דרכים וחבלה של ממש. הנאשם נסע עם רכבו לאחור ופגע בהולכת רגל שעמדה על המדרכה ופצע אותה קשות. התסקיר בעננינו של הנאשם שהיה בעת התאונה כבן 18 חיובי ועברו נקי. על הנאשם נגזרו מאסר בעבודות שירות למשך 21 יום, פסילה למשך 11 חודשים, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי וקנס.

בת"ד (ת"א) 1990-08-13 **מדינת ישראל נ' ויצמן**, מיום 13.4.15, שהוגש על-ידי ב"כ הנאשם, הורשע נאשם בגרימת תאונת דרכים בעבירות של גרימת חבלה של ממש ואי ציות לרמזור אדום הנאשם פגע ברוכב אופנוע גרם לו חבלה קשה, הוא נזקק לניתוחים ולשיקום ועדיין נמצא בשיקום. לנאשם עבר תעבורתי מכביד. על הנאשם הושתו 60 ימי מאסר בעבודות שירות, פסילה למשך 20 חודשים, פסילה על תנאי ומאסר על תנאי.

בת"ד (ת"א) 188-11-14 **מדינת ישראל נ' אסעד**, מיום 5.3.15, הורשע נאשם בנהיגה בקלות ראש ובגרימת חבלה של ממש. כתוצאה מהתאונה נחבל ילד שנסע ברכב ההסעות בו נהג הנאשם ונגרמה לו חבלת ראש קשה, אשר גרמה לפגיעה קשה בראיה וחייבה הליך שיקום אינטנסיבי והשגחה סיעודית צמודה. כתוצאה מהתאונה נפגעו הנאשם וילדים נוספים שנסעו עימו.

על הנאשם הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילה למשך 3 שנים, 6 חודשי מאסר על תנאי ל- 3 שנים, פיצוי לנפגע ומשפחתו בסך 8,000 ₪.

בפסק דין זה קבע כב' השופט האוזרמן את מתחם הענישה המקובל בהתאם לחומרת הפגיעה:

" טווח הענישה בתאונות שתוצאתן גרימת חבלה חמורה הינו פועל יוצא של חומרת הרשלנות, כמו גם חומרת הפגיעות שנגרמו והשלכותיהן על חיי הנפגעים. ברף העליון מצויים גזרי דין בהם הושתו עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, בנוסף לעונשי פסילה של מספר שנים, מקום בו תוצאות התאונה היו חמורות וקשות, כאשר היה כ"פסע" בין לבין גרימת מוות, כאשר המעורבים בה נפגעו קשה, עברו ניתוחים קשים, אישפוז ארוך והליכי שיקום ממושכים, אשר ספק אם השיבו את מצבם לקדמותו עובר

לתאונה.

מנגד, ברך התחתון מצויים מקרים בהם על אף החבלות החמורות מצא ביהמ"ש משיקולים מיוחדים שפורטו בהחלטתו, שלא לשלוח את הנאשם למאסר ובמקרים אלו שברך התחתון נגזרו עבודות שירות ואף עונש הפסילה בפועל נמדד לעיתים בחודשים ולא בשנים."

בת"ד (צפת) 2370-10-12 **מדינת ישראל נ' שלום**, מיום 23.2.14, הורשעה נאשמת בעבירות של נהיגה ברשלנות, אי שמירת רווח, סטייה מנתיב ועקיפה בדרך לא פנויה (בניסיון למנוע התאונה) ובנהיגה בקלות ראש. הנאשמת שעברה התעבורתי נקי נפגעה אף היא בתאונה. לנפגעת נוספת בתאונה, בת 33 ואם לשניים נגרם נזק ניורולוגי בלתי הפיך. הנפגעת הפכה מאישה עצמאית לאשה התלויה באחרים. הנאשמת נדונה למאסר בעבודות שירות של 3 חודשים, פסילה של 4 שנים, 12 חודשי פסילה על תנאי, קנס בסך 1000 ₪, 6 חודשי מאסר על תנאי לגבי נהיגה בפסילה.

בת"ד (פ"ת) 6290-05-12 **מדינת ישראל נ' פינקס**, מיום 24.12.13, הורשע נאשם בעבירות של אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים חציה בבטחה, נהיגה בקלות ראש ובגרימת חבלה של ממש. לנפגעת בתאונה אישה בת 80 נגרמו שברים בצלעות ובאגן, שתוצאותיהם ניכרות עד היום. לנאשם עבר מקל. על הנאשם הושתו 4 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי של 10 חודשים למשך 3 שנים, פסילה למשך 30 חודשים, פסילה על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים וקנס על סך 3,500 ₪.

מהמקובץ עולה, כי מתחם הענישה בתאונות דרכים בה הורשע נאשם בגרימת חבלה של ממש נע בין מאסר קצר בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל, פסילה של מספר חודשים ברך התחתון כשהרשלנות נמוכה והפגיעה אינה קשה ועד לפסילה ממושכת של מספר שנים ועד 8 שנים מאסר על תנאי וקנס. קביעת העונש בתוך המתחם הינה לפי מידת הרשלנות והעבירות המיוחסות לנאשם בכתב האשום ולפי חומרת הפגיעה במעורבים ומצבם לאורך זמן, וכן בהתחשב בנסיבותיו של הנאשם ועברו.

פסקי הדין הבאים שהוגשו על-ידי ב"כ הנאשם אינם רלוונטיים למתחם למקרה שבפני. בעפ"ת (חי') 24389-06-11 **ברוכשטיין נ' מדינת ישראל**, מיום 18.8.11, מדובר בתיק ישן יחסית שהעונש שהושת בו על הנאשם שאינו כולל אף מאסר על תנאי אלא פסילה למספר חודשים אינו מתיישב עם המתחם הנוהג כיום בעבירות של גרימת חבלה קשה. מאז פסק דין זה חלה החמרה בענישה. כמו כן החבלה בתיק זה הייתה קלה באופן משמעותי מהתיק שבפני ולא הייתה כ"פסע מן המוות".

גם ת"ד (ת"א) 239-08-13 **מדינת ישראל נ' שבירו** מיום 1.10.14, אינו רלוונטי כיון ששם החבלה פחותה באופן משמעותי בחומרתה מהחבלה שנגרמה למעורב בתיק שבפני.

בת"ד (אש') 8651-08-17 **מדינת ישראל נ' סברדליק**, מיום 4.11.18, מדובר בהסדר גם לעניין העונש שאינו רלוונטי למקרה זה. בת"ד (י-ם) 11863-11-16 **מדינת ישראל נ' נטף**, מיום 16.7.18, מדובר בנאשם קטין ללא עבר פלילי או תעבורתי שזוכה מנסיעה ברמזור אדום והורשע בגרימת חבלה לו ולחבר שנסע עמו. בשל גילו וגרימת החבלות העצמיות שלא היו ברף הגבוה, אף המאשימה בקשה להקל עם הנאשם ולהסתפק בעונש של"ץ במקום מאסר.

בגזירת העונש ההולם במקרה הפרטני יש לקחת בחשבון את עברו של הנאשם, מידת רשלנותו בנסיבות המקרה, הרשעה בעבירות נלוות, רשלנות תורמת של המעורבים, חומרת החבלות שנגרמו למעורבים והסבל שנגרם לנאשם כתוצאה מהתאונה.

העונש המתאים לנאשם

כדי לקבוע את העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה אבחן את מידת רשלנותו של הנאשם נוכח נסיבות ביצוע העבירה שנקבעו בהכרעת הדין, את עברו התעבורתי של הנאשם, את חומרת הפגיעה במעורבים ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם.

מידת רשלנות הנאשם

בהכרעת הדין קבעתי כי רכבו של הנאשם חצה את הצומת כאשר ברמזור בכיוון נסיעתו כבר דלק אור אדום למשך מספר שניות ובשעה שברמזור מכיוון נסיעת האופנוע בו נהג המעורב כבר דלק אור ירו. עוד קבעתי כי לפי תכנית הרמזורים לא יתכן שהנאשם התבלבל בין הרמזור המיועד לנסיעה שמאלה לבין הרמזור המיועד לנסיעה ישר היות ובשעה שברמזור המיועד לנסיעת המעורב דלק אור ירוק בשני הרמזורים בכיוון נסיעת הנאשם דלק אור אדום.

מדובר ברשלנות ברמה גבוהה שלא נגרמה בהיסח הדעת. בפסק דין קטנוב, קבע בית כי את ההחלטה אם להשית על הנאשם מאסר ממש או מאסר בעבודות שירות נקבע יש לבסס על פי רמת הרשלנות של הנאשם. בית המשפט ביצע הבחנה בין מקרה של הסח דעת רגעי לבין מקרה של רשלנות רבתי כדוגמת חציית צומת ברמזור אדום שהינה רשלנות נמשכת. שכן שומה על אדם המתקרב לצומת להבחין בצבע הרמזור בטרם יכנס לצומת. כניסה לצומת ברמזור אדום בפרט כשהוא התחלף לאדום מספר שניות קודם הכניסה לצומת הינה רשלנות גבוהה ונמשכת.

כניסה לצומת ברמזור אדום הינה עבירה חמורה ומסוכנת שעשויה להסתיים בתוצאות קשות ואף במות.

חומרת הפגיעה במעורבים

הפגיעה במעורב הייתה קשה וחמורה ועשויה הייתה בנקל לגרום למותו וכפסע בינה לבין המוות. המעורב היה כבן 21 בזמן התאונה והיא שינתה כליל את מסלול חייו לצמיתות מבחינה תפקודית, רפואית וקוגניטיבית.

מהמסמכים שהוגשו עולה כי כתוצאה מהתאונה נפגע המעורב בראשו באופן שחייב ניתוח בגולגולת בניתוח ושיקום. כתוצאה מהתאונה נקבעה למעורב נכות צמיתה של 100% הן מבחינה רפואית והן מבחינה תעסוקתית ונכות משוקללת של 170%.

הנוסע משה נפגע אף ונגרמו לו שברים ודימום תוך בטני וככל הנראה לאחר טיפול רפואי התאושש ושב לאיתנו .

במקרה שבפני נפגע הערך החברתי של שלום הציבור ובטיחותו באופן קשה והדבר צריך לקבל ביטוי בקביעת העונש.

על בית המשפט לתרום את תרומתו למניעת תאונות דרכים המתרחשות חדשות לבקרים בכבישי ארצנו, וזאת באמצעות ענישה מרתיעה ומשמעותית כזו שתפחית סיכון מעוברי דרך תמימים. כדברי כב' השופט י' עמית בע"פ 2247/10, **ימיני נ' מדינת ישראל** מיום 12.1.2011, פסקה 76 לפסק הדין:

"רבות נאמר על נגע תאונות הדרכים, ההולך ופושה וקוטל בנו ללא רחם וללא הבחנה, ואשר בעטיו נגבה מחיר דמים נורא, אם בהרוגים, אם בחבולים בגופם ובפצועים בנפשם, ואם בדאבת יקיריהם. רבות נאמר, דומה כי מעט מדי נעשה, ומדי שנה בשנה מקפדים מאות אנשים את חייהם ואלפים רבים נפצעים. מערכת המשפט נתקלת בהרוגים ובפצועים של תאונות הדרכים הן בתחום הפלילי והן בתחום האזרחי, ומדי שנה מוגשות בבתי המשפט לערכאותיהם השונות אלפי תביעות על נזקי גוף שנגרמו כתוצאה מתאונת דרכים. מקומו של בית המשפט במלחמת החורמה נגד תופעה קשה זו לא נפקד, ועליו להמשיך להירתם ולהרים תרומתו למען מאבק עיקש זה, בין היתר באמצעות הדאגה לענישה הולמת, אשר תסייע להגברת המודעות בדבר המחיר הכרוך בהפרת כללי ההתנהגות על הכביש".

סבורה אני לנוכח הרשלנות הגבוהה של הנאשם והפגיעה החמורה והקשה במעורב יש למקמו ברף הבינוני - גבוה של מתחם הענישה ויש להענישו באופן שיהלום את חומרת המקרה.

עברו התעבורתי של הנאשם אינו חמור מאוד אך גם אינו נקי מהרשעות וכולל אי ציות לתמרורים שאחת מהן בוצעה לאחר התאונה שבפני.

מהתסקיר המשלים של שירות המבחן ניתן ללמוד על תחילת תהליך שיקומי של תובנה ועמידה בהצלחה בסדנא טיפולית. עם זאת איני סבורה כי מדובר בהליך שיקומי המצדיק חריגה לקולה ממתחם הענישה אלא לכל היותר הקלה בתוך המתחם.

עם זאת בשל התהליך שעבר ונסיבותיו האישיות אעמיד את הנאשם במתחם במרכז המתחם ולא ברף העליון. מידת הרשלנות הגבוהה והפגיעה הקשה לה גרם מחייבת ענישה הולמת של מאסר בפועל גם אם בעבודות שרות (בדומה לפס"ד גבר המפורט לעיל) ועונש פסילה משמעותי בן מספר שנים וללא סיווג כמו גם פיצוי המעורב בתאונה.

על יסוד טיעוני הצדדים והאמור לעיל, אני מטילה על הנאשם את העונשים הבאים:

1. פסילה מלנהוג למשך 36 חודשים. מתקופה זו תנוכה תקופת הפסילה המנהלית. הנאשם יפקיד רישיונו במזכירות בית המשפט עד ליום 10.2.19.

תשומת לב הנאשם כי העונש המקובל בגין נהיגה בפסילה הינו מאסר בפועל.

2. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 6 חודשים. המאסר ירוצה בעבודות שירות בהתאם להשמת הממונה על עבודות השירות.

שירות המבחן יתאם לנאשם מועד חדש לריצוי עבודות השירות לא לפני 10.2.19 ויעבירו לאישור בית המשפט. על הנאשם להתייצב ביום שיאושר על ידי בית המשפט עד לשעה 10:00 בבוקר, בפני הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר שבע, לצורך קליטה והצבה.

תשומת לב הנאשם שעליו לבצע כל העבודות המוטלות עליו במסגרת עבודות השירות עפ"י הנחיות שתינתנה לו מעת לעת ע"י הממונה במקום. כל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מיידית של עבודות השירות ולריצוי עונש מאסר בפועל.

3. מאסר על תנאי של 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יגרום לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש ו/או על עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

4. פסילה על תנאי למשך 12 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים והתנאי הוא שלא יעבור על העבירות בהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השנייה לפקודת התעבורה.

5. תשלום פיצויים (סמליים) למעורב בסך של 10,000 ₪, או 30 ימי מאסר תמורתו, שאותם יישא בנוסף לכל עונש אחר שהוטל עליו. הפיצויים ישולמו ב-10 תשלומים חודשיים החל מיום 10.2.19.

6. צו מבחן למשך שנה במסגרתו ישולב בקבוצה טיפולית לפי שיקול דעת בית המשפט.

לא יבצע את צו ייגזר עונשו מחדש.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ט, 13 דצמבר 2018, בנוכחות הצדדים.